

Ақиқат деген не? — Екінші бөлім

Осы кітаптағы пайғамбарлық сөздерді мөрлеме

Jeff Pippenger

2023-09-05

1840 жылғы 11 тамыздан 1844 жылғы 22 қазанға дейінгі тарих сынақ мерзімі жабылардың дәл алдындағы уақытқа дейін мөрленіп тұрған жеті күн күркіреуімен бейнеленген тарих екені көрсетілді. Осы мақалада мен жеті күн күркіреуінің рәміздігі туралы анықтағандарымыздың кейбірін қайта қарастырудан бастаймын. Біз осы ақиқаттарды баяндау үшін тарихи желілердің үстіне тарихи желілерді қолданудамыз. 1840 жылғы 11 тамыздан 1844 жылғы 22 қазанға дейін және соны қоса алғандағы аралықта төрт пайғамбарлық межелік бар: бірінші періштенің хабарының қуаттандырылуы, алғашқы түңілу, Түн ортасындағы айқай және Ұлы түңілу.

1840 жылғы 11 тамыз Мұсаның жанып тұрған бұта жанындағы тәжірибесімен бейнеленді. 1844 жылдың көктеміндегі алғашқы түңілу Мұсаның жұбайы Сипораның өз ұлын қайғы мен қорқыныш ішінде сүндетке отырғызуымен бейнеленді. 12–17 тамыз аралығындағы Эксетердегі шатырлы жиында басталған Түн ортасындағы айқай Мұсаның Мысырға келуімен және Мысырдың тұңғыштарының өлімі туралы алғашқы ескертуімен бейнеленді. 1844 жылғы 22 қазандағы Ұлы түңілу Қызыл теңіз жағасындағы еврейлермен бейнеленді.

Дәуіт патшаның күндерінде 1840 жылғы 11 тамыз Құдайдың сандығының філістірлер тарапынан қайтарылуымен бейнеленді. 1844 жылдың көктеміндегі алғашқы түңілу Ұззаның Құдайдың сандығына қол тигізуімен бейнеленді. 12–17 тамыз аралығында Эксетер лагерлік жиналысында басталған Түн ортасы айқайы Дәуіттің сандықты Иерусалимге алып келуімен бейнеленді. 1844 жылғы 22 қазандағы Ұлы түңілу Дәуіттің әйелі Михалдың Дәуіттің сандықпен бірге Иерусалимге кіруін менсінбей қарауымен бейнеленді.

1840 жылдың 11 тамызы Мәсіхтің шомылдыру рәсімімен нышандалды. 1844 жылдың көктеміндегі алғашқы түңілу Лазардың өліміне байланысты болған түңілу арқылы нышандалды. 12–17 тамыз аралығында Эксетердегі лагерьлік жиналыста басталған Түн ортасындағы айқай Мәсіхтің Иерусалимге салтанатты кіруімен нышандалды. 1844 жылдың 22 қазанындағы Ұлы түңілу айқышқа қатысты түңілу арқылы нышандалды.

Біз бұл төрт белестің әрбір реформалық қозғалыстың толық құрылымының тек ішінара бір бөлігін ғана білдіретінін көрсеткенбіз. Біз осы төрт белесті 2001 жылғы 11 қыркүйекте басталған тарихтың куәгерлері ретінде айқындап отырмыз. Төрт желінің әрқайсысына тән пайғамбарлық сипаттардың бірі — әр желідегі белестердің бірдей тақырыпқа ие болуы.

Мұса үшін осы төрт меженің бәрі де Құдайдың Ыбырайымға берілген пайғамбарлықты орындау үшін таңдап алынған халықпен келісімге кіру ісіне қатысты болды. Дәуіт патшаның реформалық желісінде осы төрт меженің бәрі де Құдайдың сандығымен байланысты болды. Мәсіхтің желісінде осы төрт меженің бәрі де өліммен және қайта

тірілумен байланысты болды.

1840 жылғы 11 тамыз күн үшін жыл қағидасының расталуы болды. 1844 жылдың көктеміндегі алғашқы күйзеліс күн үшін жыл қағидасын қате қолданудан туындады. Самуил Сноудың Түн ортасындағы айқай туралы хабары күн үшін жыл қағидасының сәтсіз қолданылуын түзету және оны кемеліне келтіру болды. Түзетілген хабар күн үшін жыл қағидасына негізделді және 1844 жылғы 22 қазанда орындалды. Төрт меженің бәрі де күн үшін жыл қағидасын айқындап көрсетеді.

Уайт апа бізге жеті күркіреудің бірінші және екінші періштелердің хабарлары кезінде жүзеге асқан оқиғаларды білдіретінін айтады; бірақ ол сондай-ақ жеті күркіреудің «өз ретімен ашылатын болашақ оқиғаларды» да бейнелейтінін үйретеді. Жеті күркіреу 1840 жылғы 11 тамызда басталып, 1844 жылғы 22 қазанда аяқталған төрт пайғамбарлық оқиғаны білдіреді, әрі сол төрт межелік белгі біздің тарихымызда дәл сол тәртіппен қайталанатын болады.

2001 жылдың 11 қыркүйегі 1840 жылдың 11 тамызымен алдын ала бейнеленді, әрі осы екі күннің де Исламмен байланысы бар; осылайша Адвентизмнің басталуы мен Адвентизмнің соңы өзара байланыстырылды. 1840 жылдың 11 тамызы да, 2001 жылдың 11 қыркүйегі де өздеріне тиесілі тарихи кезеңдердегі негізгі пайғамбарлық ереженің расталуы болды.

2001 жылғы 11 қыркүйекте Аян кітабының он сегізінші тарауындағы періште түсті, ал 1840 жылғы 11 тамызда Аян кітабының оныншы тарауындағы періште түсті. Future for America ұйымының алғашқы түңілуі 2020 жылғы 18 шілдеде Исламға қатысты орындалмай қалған болжау болды. Ашылатын хабар, 1844 жылдың жазында Эксетердегі Түн ортасындағы айқай қандай болса, бұрын берілген, бірақ орындалмай қалған болжаудың түзетілуі болып табылады. Миллериттер үшін бұл түзету Жаратқан Иенің қайтып келу уақыты ретінде 1843 жылды анықтаған «бір күн — бір жыл» қағидасының бұған дейін сәтсіз болған қолданылуына қатысты еді. Бүгінде Миллериттердің Түн ортасындағы айқай хабары арқылы бейнеленетін бұл түзету, алдыңғы екі межелік белгі қандай болса, Исламды бейнелейтін межелік белгі болуы тиіс. Самуил Сноудың еңбегі арқылы типтендірілген түзету бұрынғы орындалмай қалған болжауды елемеу емес, керісінше, бұрын сәтсіз болған болжауды дәлдеп нақтылау еді.

«Түңілгендер Жазбалардан өздерінің кідіріс уақытында тұрғанын және аянның орындалуын сабырмен күтуге тиіс екенін көрді. Оларды 1843 жылы өз Иелерін күтуге жетелеген дәл сол айғақтар, Оны 1844 жылы да күтуге жетеледі». Ерте жазбалар, 247.

Бүгін Exeter лагерлік жиналысынан шыққан хабармен бейнеленетін хабар бұрын сәтсіз болған алдын ала айтудың кемелденуі болады. Миллершілер тарихындағы Ұлы Күйзеліс жексенбілік заң кезінде болатын ұлы күйзелісті білдіреді, бірақ ол Ислам туралы алдын ала айтудың аясында болады. Самуил Сноудың хабары нақты күнді анықтау болды. Күні дұрыс еді, бірақ оқиға қате болды. Бүгін Сноудың хабарымен бейнеленетін хабар Ислам туралы хабар болады, әрі ол 2020 жылғы 18 шілдедегі алғашқы күйзелісте сәтсіз болған хабардың кемелденуі болады.

Енді бұл жерде ешқандай уақыттар мен мерзімдерге орын жоқ, өйткені 1844 жылғы 22 қазаннан бері уақыт белгілеу Құдайдың пайғамбарлық хабарының енді бір бөлігі болмауға тиіс.

«Жаратқан Ие маған үшінші періштенің хабары таралуы, әрі Жаратқан Иенің бытырап кеткен балаларына жариялануы тиіс екенін көрсетті, және ол уақытқа ілінбеуге тиіс; өйткені уақыт енді ешқашан қайтадан сынақ болмайды. Мен кейбіреулердің уақытты уағыздаудан туындаған жалған қозу жағдайына түсіп жатқанын көрдім; үшінші періштенің хабары уақыт көтере алатыннан да күштірек еді. Мен бұл хабардың өз іргетасының үстінде тұра алатынын, оны нығайту үшін уақыттың қажет еместігін, оның ұлы құдіретпен таралатынын, өз жұмысын атқаратынын және әділдікте қысқартылатынын көрдім». Experience and Views, 48, 49.

Біздің тарихымыздағы төртінші межелік белгі жексенбілік заң болуы тиіс, өйткені пайғамбарлық желілердің барлық реформалық тарихтары, жол үстіне жол қосылып, әрі сол тарихтарға Қасиетті Рухтың куәлігі арқылы берілген шабыттандырылған түсіндірмемен ұштаса келе, біздің тарихымызда құдіретті періште төмен түскеннен кейінгі төртінші межелік белгінің жексенбілік заң екендігін даусыз дәлелдейді. «Өз ретімен ашылатын болашақ оқиғалар» болып табылатын жеті күркіреудің тарихындағы төртінші межелік белгі Исламмен байланысты болуы тиіс, себебі әрбір реформалық қозғалыста сол бір тақырып әрдайым сол бір төрт межелік белгінің өзінде көрініс табады.

Ислам жексенбілік заң кезіндегі пайғамбарлық оқиғалардың бір бөлігі болады, мұның екінші себебі бар. Яһуда руының Арыстаны — Иса — осы төрт оқиғаның тарихын әдейі алып, оларды өз алдына жеке бір рәміз ретінде айқындады. Сол рәміз — жеті күркір. Яһуда руының Арыстаны жеті күркір деп айқындаған осы төрт межеден бұрын да, кейін де әрбір реформаторлық қозғалыста басқа да межелер бар. Өз алдына бір рәміз ретінде, осы төрт межені қамтитын рәміздік тарихтың алғашқы межесі 2001 жылғы 11 қыркүйекте Исламның Америка Құрама Штаттарына жасаған шабуылын бейнеледі. Альфа мен Омега ақырды басталуымен сәйкестендіретіндіктен, бұл жексенбілік заң тұсында Исламның болатынын орнықтырады, өйткені сол төрт меженің біріншісі 2001 жылғы 11 қыркүйектегі Исламның шабуылы болды; сондықтан төртінші әрі соңғы меже де Исламның Америка Құрама Штаттарына қарсы шабуылы болуға тиіс.

Жексенбі туралы заңның Нью-Йорк қаласына Ислам тарапынан жасалатын тағы бір шабуыл болуы әбден мүмкін, әрі бұл бастауымен айқындалған ақырын білдіретін жауап болар еді; бірақ, ең кемінде, ол 2020 жылғы 18 шілдедегі болжамдағыдай Ислам тарапынан жасалатын шабуыл болады.

Біз сондай-ақ Альфа мен Омега сол төрт тарихтың ішінде бір тарихты жасырып қойғанын да көрсеткенбіз. Шын мәнінде, сол жасырын ішкі тарих — қазір «Аян кітабының пайғамбарлық сөздерін мөрleme» деген әмірмен байланысты түрде ашылып жатқан негізгі аяндардың бірі. Сол жасырын ішкі тарих жеті күркіреумен бейнеленген төрт белестің ішінде көңіл қалудан басталып, көңіл қалумен аяқталатын бір кезеңнің бар екенін көрген кезде танылады. Миллериттер тарихында екінші періштенің келуінен үшінші періштенің келуіне

дейінгі аралық — өз алдына бір нышанды білдіретін ерекше тарих. Ол жеуге тиіс періштенің хабарынан басталады, осылайша он қыз туралы астарлы әңгімедегі кідіріс уақытын белгілейді. Содан кейін ол жеуге тиіс хабар болып табылатын Түн ортасындағы айқайды айқындайды да, ақырында жеуге тиіс үшінші хабардың келуіне алып барады.

Жеті найзағай желісінің ішіндегі жасырын ішкі желі пайғамбарлық тұрғыдан тек басталуының көңіл қалушылықты білдіруімен, сондай-ақ періштенің келуімен және жеу туралы хабармен, кейін ол ұлы көңіл қалушылықта қайталанатынымен ғана емес, сонымен бірге «ақиқатпен» де расталады.

Ескі өсиетте «ақиқат» деп аударылатын еврейше «'emet» сөзі ғажайып Тілтанушы тарапынан еврей әліпбиінің алғашқы әрпін алып, оған әліпбидің он үшінші әрпін қосып, содан кейін әліпбидің соңғы әрпімен аяқтау арқылы, «ақиқат» деп аударылатын сөзді құрастыру үшін жасалған. Біз бұл әріптердің алғаш рет аталу қағидасын, яғни ақырды бастан айқындайтын қағиданы бейнелейтінін көрсеттік. Бірінші әріп — «альфа» әрпі. Ортаңғы әріп — еврей әліпбиінің он үшінші әрпі және бүлікті білдіреді. Соңғы әріп — соңғысы, ақыры, омега. Біз осы үш әріптің бірнеше пайғамбарлық желілермен расталған мәңгілік Ізгі хабардың үш қадамын бейнелейтінін көрсеттік.

Сол үш әріптің мағынасы үш періштенің әрбір хабарындағы мағынамен сәйкес келеді. Сол үш әріптің мағынасы Даниял 12:10-дағы даналар мен зұлымдардың тазару үдерісімен сәйкес келеді; онда олар тазартылады, ағартылады және сыналады. «Ақиқат» деген сөзді құрау үшін біріктірілген сол үш еврей әрпі Альфа мен Омеганың таңбасын және олар бірінші періштенің хабарында айқындайтын үш қадамды өз бойында қамтиды; бұл мәңгілік Ізгі хабар деп аталады. Сол әріптермен бейнеленген үш қадам Жохан 16-та баяндалған Киелі Рухтың қызметін де білдіреді.

Ол келген кезде дүниені күнә, әділдік және сот туралы әшкерелейді: күнә туралы — өйткені олар Маған сенбейді; әділдік туралы — өйткені Мен Әкеме барамын, сонда сендер Мені енді көрмейсіңдер; сот туралы — өйткені осы дүниенің әміршісі сотталды. Жохан 16:8–11.

Бірінші күйзеліс күнә ретінде бейнеленеді; мұны Мұса, Ұза, Мария мен Марта, сондай-ақ миллериттер мысалынан көруге болады, өйткені Жохан 16-тарауда Киелі Рухтың «күнә» туралы әшкерелеу ісі сипатталады; оның себебі — «олардың сенбегені». Жаңа ғана келтірген белгілеріміздің әрқайсысы бірінші күйзелісті білдіреді, әрі олардың әрқайсысының тарихы бұл күйзелістің себебі өздеріне алдын ала ашылған бір нәрсеге сенбеу күнәсі болғанына куәлік етеді. Бірінші қадам — күнә туралы әшкерелеу. Бірінші қадам — еврей әліпбиінің алғашқы әрпі.

Жасырын тарихтың екінші жолбелгісі — әділдік; дәл осы жерде Түн ортасындағы айқай хабарын алып жүргендердің әділдігінде Құдайдың құдіретінің көрінісі паш етіледі. Олар бөгелу уақытының соңында Құдайдың әділдігін көрсетеді, өйткені Жоханның он алтыншы тарауында Мәсіхтің Әкесіне кеткені және олардың енді Мәсіхті көрмейтіні айтылған. Әділдіктің көрінісі ашылардың алдында Мәсіх бөгелген еді. Миллериттерде Мәсіх Өз

қолын алып тастағанда, қателік танылды. Содан кейін түзетілген хабардың мазмұны ғибадат етушілердің екі табын тудырды. Бір табы әділдікті көрсетті, өйткені оларда май болды, ал екінші табы еврей әліпбиінің он үшінші әрпімен бейнеленген бүлікті көрсетті.

«Бүкіл жердің Иесінің жанында тұрған майланғандар бір кезде жабушы керуб ретінде Шайтанға берілген орынды иеленеді. Өзінің тағысын қоршаған қасиетті жаратылыстар арқылы Ие жер тұрғындарымен үздіксіз байланыс сақтайды. Алтын май Құдай сенушілердің шамдарын өшіп, сөнбеуі үшін оларды қамтамасыз етіп тұратын рақымды білдіреді. Егер осы қасиетті май көктен Құдай Рухының хабарлары арқылы құйылып тұрмаса, зұлымдық күштері адамдарды толықтай өз билігіне алар еді.»

«Құдай бізге жіберетін хабарларын қабылдамайтын кезімізде, Оған құрмет көрсетілмейді. Осылайша біз қараңғылықтағыларға жеткізілуі үшін Ол біздің жанымызға құймақ болған алтын майдан бас тартамыз. “Міне, Күйеу жігіт келеді; Оны қарсы алуға шығындар” деген шақыру естілген кезде, қасиетті майды қабылдамаған, жүректерінде Мәсіхтің рақымын қастерлеп сақтамағандар, ақылсыз қыздар сияқты, Иелерін қарсы алуға дайын емес екендіктерін көреді. Оларда майды алуға өз іштерінен күш жоқ, және олардың өмірі күйрейді. Бірақ егер Құдайдың Киелі Рухы сұралса, егер біз Мұса сияқты: “Маған Өзіңнің ұлылығыңды көрсет”,— деп жалбарынсақ, онда Құдайдың сүйіспеншілігі жүректерімізге төгіледі. Алтын құбырлар арқылы алтын май бізге жеткізіледі. “Әскермен де емес, күшпен де емес, Менің Рухыммен, — дейді Өлемнің Иесі Жаратқан Ие”. Әділдік Күнінің жарқын сәулелерін қабылдау арқылы Құдайдың балалары дүниеде шырақтардай жарқырайды». Review and Herald, July 20, 1897.

Түн жарымындағы Айқайды қабылдайтындардың Хоривтегі үңгірде Құдайдан Өзінің даңқын көрсетуін жалбарынып сұраған Мұса арқылы бейнеленгеніне назар аударындар. Сол екі топ Түн жарымындағы Айқайдан бұрын, кідіріс уақытында, өздерінің мінез-құлық сипатын түпкілікті қалыптастырған еді.

«Біз қазір аса қауіпті заманда өмір сүріп жатырмыз, сондықтан Мәсіхтің келуіне дайындық іздеуде ешқайсымыз да кешеуілдемеуіміз керек. Ешкім де ақылсыз қыздардың үлгісіне еріп, сол уақытта берік тұра алатындай мінез-құлыққа ие болу үшін қажетті дайындықты дағдарыс келгенге дейін күте берудің қауіпсіз екенін ойламасын. Қонақтар шақырылып, тексерілген кезде Мәсіхтің әділдігін іздеуге тым кеш болады. Қазір — Мәсіхтің әділдігін, яғни сендерді Тоқтының неке тойына кіруге лайық ететін үйлену киімін киетін уақыт. Мысалда ақылсыз қыздар май сұрап жалынған, бірақ өтініштері бойынша оны ала алмаған деп бейнеленеді. Бұл — дағдарыс уақытында берік тұра алатын мінез-құлықты қалыптастыру арқылы өздерін дайындамағандарды бейнелейді». The Youth's Instructor, January 16, 1896.

Түн ортасындағы айқай кезінде бір топта қажетті май болды, ал екіншісінде болмады. Екінші қадам — кідіріс уақытының соңында не әділдіктің, не әділетсіздіктің айқындалуы, «себебі» Күйеу жігіт Өзінің «Әкесіне» кетті, әрі «енді Мені көрмейсіндер». Екінші қадам — еврей әліпбиінің он үшінші әрпі. Жасырын тарихтағы үшінші қадам — сот, ұлы түңілу және

әліпбидің соңғы әрпі.

Жеті күн күркіреуінің ішіне жасырылған тарихқа «ақиқат» деген сөз, бастаудағы түңілу арқылы соңғы түңілуді айқындау, сондай-ақ басында да, соңында да хабармен келетін періште куәлік етеді. Жасырын тарих тек ең жоғары билік берген Киелі кітапты зерттеу қағидаларын қабылдағандар тарапынан ғана танылады. Бастауда — Миллердің ережелері, ал соңында — Prophetic Keys.

Жаңа ғана баяндап өткеніміздей, жеті күн күркіреуінің тарихында қайталап айтылып, есте сақталуға тиіс бір ерекше екпін бар. Әрбір реформалық желідегі алғашқы түңілу — бұрыннан бекітілген ақиқатты елемеу. Мұса өз ұлын сүндетке отырғызуды ұмыт қалдырды, ал бұл дәл Ыбырайымның пайғамбарлығы айқындап тұрған Келісімнің нышаны еді. Ұза сандыққа тек діни қызметкерлер ғана қол тигізе алатынын ұмытты. Мәриям мен Елизавета Лазарь туралы әңгімеде Мәсіхтің қайта тірілту құдіретін бұрыннан білгендеріне куәлік береді. 1843 жылғы кесте жасалған кезде жетекшілер (кұрдастар қысымы) Әке Миллерге 1843 жыл туралы өзі әрдайым айтып келгенін елемеуге иек артты. Олар оны жиырма үш жүз күннің орындалуын 1843 жылға қатысты өз болжамдары ретінде белгілі бір еркіндікке жол беріп келген бұрыннан орныққан куәлігін өзгертуге табанды түрде мәжбүрледі. Миллердің куәлігі қозғалыстағы өзге жетекшілердің әкелген құрдастар қысымы оны пайғамбарлықтың орындалу уақытына қатысты бұрынғы бұлдырлау анықтамасынан бас тартқызып, оның 1843 жылы тікелей орындалатынын ашық мәлімдеуге алып келгенін көрсетеді.

Future for America ұйымымен бірге біз бұдан былай ешқашан «уақытқа ілінген» өзге бір хабар болмауға тиіс екенін білдік. Future for America бұл ақиқатты қозғалыстың бүкіл тарихы бойында қайта-қайта үйретіп келді. Алғашқы түңілу әрдайым орныққан сынаушы шындықты елемеуге негізделеді. Бұл шындықты күнәкарлықпен елемеу еді, бірақ одан да маңыздысы — бұл 1844 жылы аяқталатыны нақты көрсетілген Уильям Миллердің негізгі ережесін күнәкарлықпен елемеу болды.

Сонда мен теңіздің және жердің үстінде тұрғанын көрген періште қолын көкке көтеріп, көкті және ондағы нәрселерді, жерді және ондағы нәрселерді, теңізді және ондағы нәрселерді жаратқан, мәңгілік мәңгі өмір сүретіннің атымен ант етіп: енді уақыт болмайды, — деді. Аян 10:5, 6.

Құрлық пен теңіздің үстінде тұрған періште туралы Уайт ханымның айтуынша, ол «Иса Мәсіхтен кем емес Тұлға» болған. America Future Иса Мәсіхтің тікелей бұйрығын елемеді! Жеке өзім 2020 жылғы 18 шілдеге дейін байланыста болған адамдардың саусақпен санарлық аз ғана тобымен ғана қарым-қатынаста болдым. Сол аз ғана адамдардың тек екеуімен ғана — ал сол екеудің біреуі қазір Исада ұйықтап жатыр — мен 2020 жылғы 18 шілде тәжірибесіне қатысты Құдай Сөзінен келіп жатқан нәрселерді бірге зерттеп, сынап көрдім. Бірақ біз соңы болып табылатын бастау — миллериттер тарихына сүйене отырып, мен сол уақытта осы қозғалыста болған, әрі әлі күнге дейін пайғамбарлық қолдануларын «уақытқа ілінген» күйде жасап жүрген адамдардың бар екеніне нық сенімдімін. Күн астында жаңа ешнәрсе жоқ.

Уақыт ондай пайғамбарлық қызбалықпен әрі қарай айналысу үшін тым аз қалды; бірақ әркім өз ойында толық сенімді болсын. Ал уақытпен әлі де ойнауды жалғастырып отырған тарапта ұстаным қабылдайтын адамдардың әрқайсысы Future for America жоққа шығаратын сол қолданулардың бәрін де теріске шығарсын, өйткені олар шайтандық алдаулардан басқа ешнәрсе емес.

Жеті күркіреуді құрайтын төрт межелік белгінің ішіндегі жасырын ішкі пайғамбарлық желі — Яһуда руынан шыққан Арыстан қазір ашып жатқан нәрсе. Бұл мақала шындық деп аударылатын еврей сөзі “*emet*” туралы біз айтқан нәрселерге жасалған жай ғана шолу болды. Ол біз бұған дейін бөліскеннің бәрін қамтыған жоқ, бірақ бұл шолудың мақсаты — Жоханның он алтыншы тарауының сегізінші аяты жеті күркіреудің ішіндегі жасырын ішкі пайғамбарлық желіге қатысты біз ұсынып отырған пайғамбарлық үлгімен мүлтіксіз үйлесетінін көрсету.

Келесі мақалада қарастыратын қорытындыға жеткенге дейін әлі де аздап шолу жасау қажет.

Осы кітаптағы пайғамбарлық сөздерді мөрлеме, өйткені уақыт жақын: Әділетсіздік етуші әлі де әділетсіздік ете берсін; арамдалған әлі де арамдала берсін; әділ әлі де әділ бола берсін; қасиетті әлі де қасиетті бола берсін. Міне, Мен тез келемін; әркімге ісіне қарай қайтару үшін, Өз сыйым Өзіммен бірге. Мен Альфамын әрі Омегамын, бастау да, аяқтау да, біріншісі де, соңғысы да Менмін. Аян 22:10–13.